

KORRALDUS

04.01.2023 nr DM-120671-21

Geoloogilise uuringu loa nr L.MU/516346 väljastamise korraldus

1. OTSUS

Arvestades alljärgnevat, lähtudes KMG OÜ (registrikood 16196755) poolt esitatud taotlusest ja võttes aluseks maapõueseaduse § 26, § 32, § 35 otsustan:

1.1. Anda KMG OÜ (16196755) geoloogilise uuringu luba nr MU/516346 Raudoja II uuringuruumi, kehtivusajaga kolm aastat (lisatud).

1.2. Seada geoloogilise uuringu loale nr L.MU/516346 korralduse punktis 3.3 nimetatud täiendavad tingimused.

1.3. Korraldus jõustub KMG OÜ-le (16196755) teatavaks tegemisest.

Geoloogilise uuringu luba ei anna uuringuloa omanikule garantiid, et talle hilisemalt antakse maavara kaevandamise luba ning geoloogilise uuringu loa saamisel ei teki õiguspärast ootust kaevandamisloa saamiseks.

2. ASJAOLUD

KMG OÜ (registrikood 16196755, aadress Betooni tn 28, Lasnamäe linnaosa, Tallinn, Harju maakond) esitas Keskkonnaametile 06.07.2022 (registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS; edaspidi **KOTKAS** 06.06.2022 numbriga DM-120671-1) Raudoja II uuringuruumi geoloogilise uuringu loa (edaspidi **uuringuluba**) taotluse.

Uuringuluba taotletakse Harju maakonnas Anija vallas Pillapalu külas riigile kuuluval kinnistul Kolga metskond 79 (katastritunnus: 14001:003:0227). Kinnistu riigivara valitseja on Keskkonnaministeerium ja volitatud asutus Riigimetsa Majandamise Keskus. Taotletava uuringuruumi teenindusala pindala on 11,35 ha. Geoloogilise uuringu käigus plaanitakse rajada kokku kuni 20 puurauku/kaevandit. Uurimissügavus on maksimaalselt 20 m.

Uuritavaks maavaraks on täiteliiv. Taotluse seletuskirja kohaselt on kavandatava uuringu eesmärk määratlada uuringuruumi piires maavara esinemist, selle levikut, kasuliku kihi paksust,

materjali kvaliteeti ning kaevandamistingimusi tasemel, mis võimaldavad varu kinnitada aktiivse tarbevaruna. Geoloogilise uuringu käigus soovitakse kindlaks teha maavara lasumistingimused, koostis ja omadused ning määratakse uuritava maavara võimalikud kasutusala; hinnatakse uuringuruumi ja selle ümbruse hüdrogeoloogilisi tingimusi, nende võimalikku muutumist kaevandamise käigus ja määratakse kaevandamise mõjupiirkonna ulatus; kavandatakse abinõusid maapõues tekkivate võimalike muutuste ennetamiseks ja vähendamiseks.. Uuritava maavara võimalikud kasutusvaldkonnad on teede- ja üldehitus.

2.1. Uuringuruum

Raudoja II uuringuruumi maapinna reljeef on muutlik jäädes kõrgusvahemikku ca 69-77 m abs kõrgusele. Uuringuruum on suures osas kaetud metsaga.

Taotluse seletuskirja kohaselt on Raudoja maardlas ja selle ümbruses viidud läbi mitmeid geoloogilisi uuringuid. 2006. aastal viis OÜ Eesti Geoloogiakeskus geoloogilise uuringu läbi Raudoja uuringuruumis (edaspidi **2006. aasta uuringu aruanne**; autor: M. Rändur, eesti geoloogiafondi nr 7784).

Kõige värskem geoloogiline uuring on aastast 2020 „Seletuskiri Raudoja maardla Raudoja liivakarjääri mäeeraldise varu ümberhindamine ja täiendava varu arvele võtmise kohta (varu seisuga 17.06.2020. a)“ ning selle koostas Mäebüroo Nord OÜ (autor: V. Valling, eesti geoloogiafondi nr 9555). Selle töö tulemusel täpsustati maavara kvaliteet vastavalt keskkonnaministri 17.12.2018. määrusega nr 52 „Üldgeoloogilise uurimistöö ning maavara geoloogilise uuringu kord ja nõuded ning nõuded fosforiidi, metallitoorme, põlevkivi, aluskorra ehituskivi, järvelubja, järvemuda, meremuda, kruusa, liiva, lubjakivi, dolokivi, savi ja turba omaduste kohta maavarana arvelevõtmiseks“ kehtestatud nõuetele.

Taotluses selgitatakse, et 2006. aasta uuringu aruande põhjal võib järeldada, et Raudoja II uuringuruumis on oodata keskmiselt 0,3 m paksust liivast (Q2_s) katendi kihti, mille all moodustab kasuliku kihi enamasti hallikaspruun saviliiv või liivsavi (Q1jrVr_lg) ning kohati pruun savi. Lisaks on 2006. aasta uuringu aruandes märgitud, et põhjavee tase oli mõõdetud puuraukudes maapinnast absoluutkõrguste vahemikus 63,72 kuni 66,22 m.

Raudoja II uuringuruumi teenindusala pindala on 6,32 ha. Prognoositav kasuliku kihi keskmine paksus on 4 m. Hinnanguline maavaravaru kogus uuringuruumi piires on järgmine: 6,32 ha x 4 m = 253 tuh m³.

Raudoja II uuringuruumiga kattuva ala piires olev tegelik materjali kogus, kasutustingimused ja põhjavee tase selguvad alles uuringu käigus.

Täiendavalt on uuringu käigus planeeritud teostada järgmised sihtotstarbelised tööd: veetasemete mõõtmine uuringupunktides, topogeodeetiline mõõdistamine, proovide võtmine laboratoorsete katsetuste läbiviimiseks.

Geoloogilist uuringut võib korraldada ja juhtida selleks teadmisi, oskusi ja kogemusi omav isik

(maapõueseadus; edaspidi **MaaPS** § 17 lg 3 ja 4). Geoloogilise uuringu viib läbi Mäebüroo Nord OÜ (registrikood: 11560452; aadress: Pärnu mnt 232/4, Kristiine linnaosa, Tallinn, Harju maakond), kes omab teadmisi, oskusi ja kogemusi tööde teostamiseks.

Taotlusele andis 13.07.2022 kirjaga nr 9-3/22/12097-2 ja 21.10.2022 kirjaga nr 9-3/22/12097-5 oma arvamuse (MaaPS § 27 lg 2) keskkonnaregistri andmete volitatud töötleja Maa-amet (registreeritud KOTKAS vastavalt 13.07.2022 numbriga DM-120671-2 ja 21.10.2022 numbriga DM-120671-17).

Taotletava uuringuruumi teenindusala lääneosa kattub osaliselt Raudoja liivamaardla (reg.kood 0819) ehitusliiva prognoosvaru 3 plokiga. Taotletava uuringuruumi teenindusala külgneb kohati vahetult Raudoja liivakarjääri (keskkonaluba nr HARM-095; kehtiv kuni 14.12.2023) mäeeraldisega ja selle teenindusmaaga.

Raudoja II uuringuruumi teenindusala keskosas asuvad Elektrilevi OÜ-le kuuluvad 1-20 kV keskpinge elektriõhuliinid PILLAPALU:AEG (VID kood K1665713; kaitsevöönd 10 m liini teljest) ja Tundmatu õhuliin (VID kood K691880; kaitsevöönd 10 m liini teljest).

Raudoja II uuringuruumi teenindusala kattub täielikult riigikaitselise ehitise Soodla harjutusväli piiranguvööndiga. Riigikaitseline ehitis Soodla harjutusväli asub taotletava uuringuruumi teenindusala põhjanurgast (piiripunkti 3 juures) kuni 2 m kaugusel.

2.2. Tegevused uuringuruumis

Geoloogilise uuringu tegemisel lähtutakse keskkonnaministri 17.12.2018. määrusest nr 52 „Üldgeoloogilise uurimistöo ning maavara geoloogilise uuringu kord ja nõuded ning nõuded fosforiidi, metallitoorme, põlevkivi, aluskorra ehituskivi, järvelubja, järvemuda, meremuda, kruusa, liiva, lubjakivi, dolokivi, savi ja turba omaduste kohta maavarana arvelevõtmiseks“.

Taotluse seletuskirjas kirjeldatakse: geoloogilise uuringu läbiviimine koosneb ettevalmistus-, väli- ja kameraaltöödest. Ettevalmistustööd hõlmavad peamiselt välitööde planeerimist. Välitöödel rajatakse uuringupunktid, võetakse proovid, määratakse maavara lasumistingimused ning hüdrogeoloogiline (hüdroloogiline) situatsioon. Uuringuala kohta koostatakse instrumentaalmõõdistamise alusel topograafiline plaan. Kameraaltööde käigus analüüsitakse saadud andmestikku (sh laboritulemused) ja koostatakse aruanne varu arvele võtmiseks keskkonnaregistris.

Uuring viiakse läbi puurmasinaga puuraukude (snekpuurimine) rajamise teel ning kõik puuraugud kirjeldatakse. Kaevandid rajatakse roomik- või ratasekskavaatori kopa abil. Puurimisega määratakse katendi paksus ning kasulik kiht läbitakse kuni lamamini, kuid mitte sügavamale kui 20 m maapinnast. Välitööde käigus rajatavad uuringupunktid asuvad uuringuruumis ligikaudu 130-150 m võrgustikuna. Alale planeeritakse rajada kuni 15 puurauku.

Puurauke ei rajata uuringuruumi läbiva elektriõhuliini kaitsevööndisse.

Uuringuruumi teenindusala ja seda ümbritseva maa-ala kohta koostatakse instrumentaalmõõdistamise alusel topograafiline plaan.

Peale välitööde lõppu uuringuruumi teenindusala korrastatakse. Kaevandid likvideeritakse kohe pärast geoloogilise läbilõike kirjeldamist ja proovide võtmist, täites need samast kohast väljatud materjaliga. Maapõu ja maapind viiakse võimalikult uurimiseelsesse seisundisse.

2.3. Geoloogilise uuringuga kaasneda võivad keskkonnahäiringud

Kavandatav tegevus ei kuulu keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (edaspidi **KeHJS**) § 6 lg-s 1 nimetatud tegevuste nimistusse, mille korral tuleb vastavalt KeHJS § 11 lg-le 3 algatada keskkonnamõju hindamine (edaspidi **KMH**) selle vajadust põhjendama. Kui kavandatav tegevus ei kuulu KeHJS § 6 lg-s 1 nimetatute hulka, peab otsustaja selgitama välja, kas kavandatav tegevus kuulub KeHJS § 6 lg-s 2 nimetatud valdkondade hulka ja on loetletud Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruses nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu“ (edaspidi **määrus nr 224**) või on tegemist KeHJS § 6 lg-s 2¹ nimetatud tegevusega, mille korral tuleb KeHJS § 6¹ lg 3, § 11 lg-te 2, 2³ ja 4 kohaselt anda eelhindang ja kaaluda KMH vajalikkust.

Väikse uuringusügavusega geoloogiline uuring ei kuulu KeHJS § 6 lg-s 1 sätestatud olulise keskkonnamõjuga tegevuste hulka, KeHJS § 6 lg-s 2 sätestatud otsustaja eelhindangut vajavate valdkondade loetellu ega Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruses nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu“ toodud tegevuste hulka (st tegemist ei ole määruse nr 224 § 3 p 3 kohase süvapuurimisega (üle 1000-meetrise sügavusega puuraugud)). Keskkonnaseadustiku üldosa seaduse ja teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu (55 SE) juurde kuuluvas seletuskirjas on KeHJS § 6 lg 2 p-st 2 maavara geoloogilise uuringu ja üldgeoloogilise uurimistöö kaotamist põhjendatud sellega, et praktika on „näidanud, et eelhindangute koostamisega kaasneb suur töömaht ja reaalselt väärtust sellel ei ole, kuna uuringute mõju ei ole märkimisväärne. Praeguseks ei ole algatatud mitte ühtegi keskkonnamõju hindamist maavara geoloogilise uuringu loa ja üldgeoloogilise uurimistöö loa taotluse menetluses.“

Kohtupraktikas on leitud, et väidetavate tagajärgedega ei pea arvestama olukorras, kus ollakse veendunud, et tagajärgede saabumine on välistatud või äärmiselt vähetõenäoline (Riigikohtu halduskollegiumi 21.12.2001 kohtumäärus haldusajlas nr 3-3-1-67-01 p 3).

Antud juhul kuulub kavandatav tegevus KeHJS § 6 lg 2 p-s 2 mainitud valdkonda. Samas ei ole kavandatavat tegevust nimetatud määruses nr 224. Samuti ei ole tegemist KeHJS § 6 lg-s 2¹ nimetatud tegevusega. Seetõttu antud juhul KMH ei ole kohustuslik, samuti ei anta eelhindangut vastavalt KeHJS § 6 lg-le 2³ ega kaaluta KMH vajalikkust.

MaaPS § 28 lg 3 kohaselt peab uuringuloa taotluse seletuskiri sisaldama muuhulgas andmeid geoloogilise uuringuga kaasneda võivate keskkonnahäiringute ja nende vähendamise meetmete kohta. Keskkonnaministri 09.01.2020 määruse nr 1 „Üldgeoloogilise uurimistöö loa ja

geoloogilise uuringu loa taotluse esitamise kord, täpsustatud nõuded taotluse kohta, loa andmise kord ning taotluse ja loa andmekoosseis“ (edaspidi **määrus nr 1**) § 2 lg 1 täpsustab, et lisaks MaaPS § 28 lg 3 sätestatud andmetele esitatakse taotluse seletuskirjas uuringuga kaasneda võivate keskkonnanäringute, sealhulgas vee, pinnase või õhu saastamise, müra, vibratsiooni ja selle ulatuse kirjeldus. Määruse nr 1 § 2 lg 1 punkti 6 kohaselt tuleb uuringuloo taotluse seletuskirjas eraldi välja tuua, kas geoloogilisel uuringul on mõju Natura 2000 võrgustiku alale.

Taotleja on taotluse seletuskirjaga kinnitanud, et geoloogilise uuringu läbiviimiseks kasutatakse tehnikat, mis on läbinud perioodilise tehnilise ülevaatuse ning ei kasutata materjale, mis on keskkonnaohtlikud.

Geoloogilise uuringuga vibratsiooni ei kaasne – ei viia läbi lõhkamisi. Tulenevalt töötervishoiu nõuetest, on tehnikale seatud vibratsiooni piirnormid juba valmistajatehases.

Valguse, soojuse, kiirguse ja lõhna reostust geoloogilise uuringuga ümbruskonnale ei kaasne.

Tegevusega puudub oht suurõnnetuste või katastroofide tekkimisele.

Heide välisõhku (müra ja peenosakesed)

Geoloogilisel uuringul kasutatava tavapärase tehnika (ekskavaatori) müratase võib tootjatehaste andmetel ulatuda masinast (punktmüraallikast) ligikaudu 10 m kaugusel kuni 80 dB-ni. Müraallikast eemaldudes müratase alaneb heli neeldumise ja sumbumise tõttu. Heli neeldumine vähendab soovimatut müra ja sumbumine tagab, et heli ei liigu erinevate ruumide vahel. Arvustuslikult on kundlaks tehtud, et avamaal sumbub heli 5 dB iga 50 m kohta. Nii sumbub 90 dB müra avamaastikul juba päeva ajal 200 m kaugusel normi piiridesse ja metsas 100 m kaugusel. Näiteks ligikaudne töötava ekskavaatori ja liiklusega maantee summaarne müratase on ca 300 m kaugusel vahemikus 38-58 dB. Keskkonnaamet toob võrdluseks, et tavalise kõne valjus on 50–60 dB.

Raudoja II uuringuruumile lähim majapidamine jääb teenindusmaast ca 300 m kaugusele läänesuunal. See tähendab, et uuringuruumi teenindusala nendes osades puuraugu või kaevandi rajamisel ei ületata elamute juures ulatuda lubatud mürataseme piirnormi. Geoloogilise uuringuga läbiviidav välitöö kestus on lühiajaline ning mõõdetav tundides.

Uuringualal olev pinnas on looduslikult niiske, mistõttu ei teki kaevandite rajamisel ega likvideerimisel õhusaastet (ülenormatiivset peenosakeste heidet).

Mõju põhjaveele

Raudla II uuringuruumile lähim vooluveekogu, Soodla jõgi (keskkonnaregistri viide VEE1087000) ja ühtlasi lähim seisuveekogu, paisjärv Soodla veehoidla (keskkonnaregistri viide VEE2002410) jääb uuringuruumi välispiirist keskmiselt ca 100 m kaugusele. Soodla veehoidla ranna või kalda piiranguvöönd külgneb Raudla II uuringuruumiga teenindusala vahetult, kuid kattumist piiranguvööndiga pole.

Uuringuruumis läbiviidava geoloogilise uuringuga ei kaasne mõju põhjaveele.

Katsepumpamisega ei kaasne pikaajalist vee välja pumpamist, mis põhjustaks põhjavee taseme alanemist. Senine praktika näitab, et pumpamine kestab keskmiselt 4 - 8 tundi ja väljapumbatava vee kogused ei ole suured. Hüdrogeoloogiliste tööde raames mõõdetakse katsepumpamise ajal veetaseme alanemist ja selle taastumist. Pärast uuringu läbiviimiseks rajatud puuraukude sulgemist taastub looduslik olukord. Geoloogilise uuringu välitööd uuringuruumi teenindusmaal kestavad lühikest aega (loetav päevades).

Seega puudub Raudalu II uurinfuruumis uuringuloaga nr L.MU/516346 lubatud tegevusel Soodla jõe ja Soodla veehoidlale oluline negatiivne mõju.

Mõju Natura alale

Keskkonnaamet leiab, et geoloogilisele uuringule KMH eelhinnangu andmine ja Natura eelhindamise läbiviimine ei ole vajalik juhul, kui tegemist on selge ja kindla objektiivse hinnanguga, et kavandatava tegevuse mõjualale ja/või mõjupiirkonda ei jää Natura alasid.

Uuringuruumis läbiviidaval geoloogilisel uuringul puudub mõju Natura 2000 võrgustiku alale. Uuringuruumi teenindusala piiresse ei jää Natura 2000 võrgustiku alasid ega muid kaitstavaid loodusobjekte. Lähim Natura 2000 võrgustiku kuuluv ala Põhja-Kõrvemaa loodusala (keskkonnaregistrikood EE0010106) asub Raudoja II uurinfuruumist ca 3,5 km kaugusel idasuunal. Tuginedes eelnenule ja geoloogilise uuringuga läbiviidava tegevuse iseloomule on Keskkonnaamet seisukohal, et Põhja-Kõrvemaa loodusala jääb väljapoole uuringuloaga lubatud tegevuse mõjupiirkonda. Keskkonnaamet on seisukoha kujundamisel võtnud arvesse asjassepuutuvaid tegureid ning omistanud neist igapähele otsuses nõuetekohase kaalu, jättes samas arvestamata mis tahes mitteseonduvad asjaolud. Arvestades uuringualalt lähtuvate mõjutuste/keskkonnahäiringute iseloomu ja ruumilist ulatust, Natura 2000 ala ja kaitse-eesmärkideks olevate väärtuste paiknemist on Keskkonnaameti hinnangul ilmselge, et tegevus mäeeraldisel ei mõjuta Põhja-Kõrvemaa loodusala kaitse-eesmärke ega ala terviklikkust.

Geoloogiline uuring Raudoja II uuringuruumis ei mõjuta ebasoodsalt Põhja-Kõrvemaa loodusala terviklikkust ega ala kaitse-eesmärke. Geoloogiline uuring ei vähenda Natura ala kaitse-eesmärgiks olevate elupaigatüüpide ja liikide elupaikade pindala, ei mõjuta struktuuri ega funktsioonide toimimist, kuna need alad jäävad uuringualast piisavale kaugusele. Planeeritava uuringuga seoses pole võimalik kirjeldada ühtegi tõenäolist mõju Natura ala kaitse-eesmärkidele. Kui tegevusega ei avaldata olulist negatiivset mõju ühelegi Natura ala kaitse-eesmärgiks olevale elupaigatüübile ega liigile, siis ei avalda tegevus negatiivset mõju ka ala terviklikkusele.

Mõju kaitstava liigi elupaigale

Raudoja II uuringuruumi teenindusala külgneb kohati vahetult II kaitsekategooriasse kuuluva kaitsealuse loomaliigi kivisisalik (*Lacerta agilis*) elupaigaga (Eesti looduse infosüsteemi kood KLO9126274). Kivisisaliku elupaik asub täielikult Raudoja liivakarjääri (keskkonnaloa nr HARM-095; loa omaja: KMG OÜ, 16196755) mäeeraldisega.

Keskkonnaluba nr HARM-095 väljastati 17.12.2008, kivisisaliku leiukoht kanti keskkonnaregistrisse 14.04.2020. Kivisisalik asustab Eestis peamiselt luitealasid ja liivikuid

(kivisisaliku kaitse tegevuskava: <https://old.envir.ee/sites/default/files/kivisisalik.pdf>; 15.12.2022). Seega võib eeldada, et liik asusatas või laiendas senist elupaika karjäärialale peale võsa jm haljastuse ning pinnase eemaldamist, kuna sellega avanes kivisisalikule sobiv, avatud elupaik. Raudoja liivakarjäär on olnud aktiivses kasutuses 14 aastat, mistõttu võib öelda, et mäeeraldisel keskkonnaloaga lubatud tegevused ei ole avaldanud kaitsealusele liigile olulist negatiivset mõju.

Arvestades eelnenut ja asjaolu, et kaevandamistegevus on võrreldes geoloogiline uuringuga oluliselt suurema intensiivsusega tegevus, saab järeldada, et Raudoja II uuringuruumis uuringuloaga nr L.MU/516346 lubatud tegevus ei oma kivisisaliku elupaigale (Eesti looduse infosüsteemi kood KLO9126274) negatiivset mõju.

Jäätmete

Jäätmeseaduse (edaspidi **JääTS**) alusel käsitletakse kaevandamisjäätmetena muuhulgas maavarade uuringute töö (sh proovivõtmine, puurimine ja kaevamine) tulemusena tekkivaid jäätmeid. Pärast proovidele katsete läbiviimist ja nõuetekohast säilitamist antakse ülejääv materjal üle jäätmekäitlejale. Seega ei teki geoloogilise uuringu käigus jäätmeseaduse mõistes kaevandamisjäätmeid.

Kohe peale puuraukudest ja vajadusel kaevanditest proovide võtmist suletakse need väljatud materjaliga (mida ei ole vaja kasutada laboratsoorsete katsete läbiviimiseks). Tagasitäidetud ala tihendatakse ja tasandatakse. Uuringuruumi teenindusala korrastatakse võimalikult uuringueelsesesse seisukorda.

3. KAALUTLUSED

3.1 Kaalutlused uuringuloa andmisel

MaaPS § 1 lg 3 kohaselt kohaldatakse uuringuloa andmise ja muutmise menetlusele haldusmenetluse seaduse (edaspidi **HMS**) avatud menetluse sätteid, arvestades MaaPS erisusi.

Geoloogiline uuring on maavara arvele võtmise ja kaevandamise eesmärgil tehtav geoloogiline töö (MaaPS § 4 lg 2). Geoloogilise uuringu läbi viimine on lubatud vaid uuringuloa alusel (MaaPS § 17 lg 2). Vastavalt Uuringuloa saamiseks esitab taotleja loa andjale taotluse (MaaPS § 27 lg 1). Uuringuloa andjaks on Keskkonnaamet (MaaPS § 26).

Keskkonnaamet kontrollis taotleja esitatud taotlusmaterjalide vastavust MaaPS-le, keskkonnaministri 23.01.2017 määrusele nr 4 „Üldgeoloogilise uurimistöö loa, geoloogilise uuringu loa ja maavara kaevandamise loa taotluse esitamise kord ning taotluse vorm ja täpsustatud nõuded taotluse kohta ning üldgeoloogilise uurimistöö loa, geoloogilise uuringu loa ja maavara kaevandamise loa vorm“ ning pidas andmeid piisavaks loa menetlemiseks.

Riigilõiv 400 € on tasutud 04.07.2022 riigilõivuseaduse § 136¹ lg 1 kohaselt.

Juhul, kui geoloogilise uuringu käigus tekib kaevandamisjäätmekava ning jäätmekava ladestamiskoht ei ole jäätmehoidla **Jääts** § 35² tähenduses tuleb uuringuloa taotlusele lisada kaevandamisjäätmekava (MaaPS § 28 lg 5). Jäätmekava koostamisel, esitamisel ja kinnitamisel lähtutakse Jääts §-ga 42¹ kehtestatud nõuetest. Uuringuloa taotluse kohaselt geoloogilise uuringu käigus kaevandamisjäätmekava ei teki ning seetõttu ei ole jäätmekava koostamine ja esitamine vajalik.

Loa andja kohustus on menetluse käigus kogutud andmestiku põhjal välja selgitada kõik asjaolud, millel on otsuse tegemisel määrav tähtsus. Luba antakse, kui keeldumiseks ei esine seaduses sätestatud kaalukat põhjust. Loa andmisest keeldumise alused selgitab välja loa andja. Uuringuloa andmisest keeldumise alused on nimetatud MaaPS § 35.

MaaPS § 35 lg 1 p 3-5 ja p 8 tulenevat keeldumise alust menetluse käigus ei ilmenud.

Uuringuloa andmisest keeldutakse, kui uuringuloa andmisel puudub riigivara valitseja nõusolek (MaaPS § 35 lg 1 p) Keskkonnaamet saatis 14.07.2022 kirjaga nr DM-120671-5 teate avatud menetluse algatamisest ning uuringuloa taotluse kohta kirjaliku arvamuse saamiseks taotletava uuringuruumi asukoha riigivara valitsejale (Keskkonnaministeerium) ja volitatud asutusele (Riigimetsa Majandamise Keskus; (MaaPS § 27 lg 3)).

Riigivaravalitseja kooskõlastas uuringuloa andmise tingimuslikult 26.08.2022 kirjaga nr 13-1/22/3269-3 (registreeritud KOTKAS 29.08.2022 numbriga DM-120671-9; vt ka p 3.3).

Uuringuloa andmisest keeldutakse, kui uuringu tegemine on vastuolus riigi huvidega (MaaPS § 35 lg 1 p 9). Riigi huvi on käsitletud Riigikogus 06.06.2017 vastu võetud strategiadokumendis „Maapõuepoliitika põhialused aastani 2050“. Riigi huvi esinemist või puudumist analüüsitakse vastavalt Keskkonnaministeeriumi kantsleri 13.06.2013 käskkirjaga nr 610 kinnitatud juhendile „Juhend riiklike huvide kaalumiseks ehitusmaavarade kaevandamis- ja uuringulubade taotluste menetlemisel lähtuvalt varustuskindluse tagatusest“ (edaspidi **juhend**).

Keskkonnaamet analüüsis, kas taotletava uuringuruumi teeninduspiirkonnas on tagatud samaväärse maavara varustuskindlus. Varustuskindlus näitab, kui kauaks võimaliku tulevase määeraldise teeninduspiirkonnas varem antud lubadega kaevandada antud maavaravaru jätkub, arvestades viimase 5 aasta keskmist kaevandamismahtu. Määeraldise optimaalseks teeninduspiirkonnaks loetakse 50 km raadiuses määeraldist ümbritsevat ala, sõltumata haldusjaotusest ja arvestades reaalseid veokauguseid ning veoteede tehnilist seisukorda. Lubadega kaevandamiseks antud varu peetakse piisavaks, kui varu jätkub vähemalt 10 aastaks. Kui analüüside tulemusel selgub, et varem kaevandamiseks antud määeraldiste piires kaevandatav jääkvaru rahuldab taotletava määeraldise teeninduspiirkonna vajadused kaevandamiseks taotletava maavara osas enam kui 10 aastaks, siis loetakse taotlus riigi huviga vastuolevaks.

Taotletava Raudoja II uuringuruumi teeninduspiirkonda (50 km raadiusesse, sh ei ole arvestatud reaalseid veokauguseid) jääb hetkel 46 täiteliiva varuga karjääri. Nende karjääride ehitusliiva

kaevandatav jääkvaru seisuga 15.12.2022 on kokku ligikaudu 1 5430, 26 tuh m³. Viimase 5 aasta keskmiste kaevandamismahtude põhjal kaevandatakse piirkonnas igal aastal ligikaudu 771, 36 tuh m³ täiteliiva. Seega on piirkonna varustuskindlus tagatud ligikaudu 20 aastaks.

Taotletava uuringuruumi teeninduspiirkonda jäävate mäeeraldiste kaevandatav jääkvaru rahuldab vajadused taotletava maavara osas rohkem kui 10 aastaks. Kuna geoloogilise uuringu luba ei anna uuringuloa omanikule garantiid, et talle hilisemalt antakse maavara kaevandamise keskkonnaluba, on geoloogilise uuringu loa taotlemine ja uuringu teostamine taotleja enda risk ning kulu. Geoloogilise uuringu tegemine ja varu arvele võtmine keskkonnaregistri maardlate nimistus ei anna taotlejale kaevandamise õigust, kuid annab juhendi kohaselt riigile maavarade otsingu ja uuringu seisukohalt olulist informatsiooni, mistõttu uuringute tegemine ei ole vastuolus riigi huviga.

Uuringuloa andmisest keeldutakse, kui uuringuruum või selle teenindusala asub riigikaitse ehitise maa-alal või selle piiranguvööndis ja kavandatav tegevus võib ohustada riigikaitse ehitist või riigikaitsele ehitisele määratud või kavandatud ülesannete täitmist või riigikaitse ehitise töövõimet (MaaPS § 35 lg 1 p 2). Raudoja II uuringuruumi teenindusala kattub täielikult riigikaitse ehitise Soodla harjutusväli piiranguvööndiga. Riigikaitse ehitise Soodla harjutusväli asub taotletava uuringuruumi teenindusala põhjanurkadest (piiripunktide 6 ja 7 juures) kuni 2 m kaugusel.

Keskkonnaamet küsis 14.07.2022 kirjaga nr DM-120671-6 uuringuloa taotluse kohta arvamust Kaitseministeeriumilt (14.07.2022 kehtinud MaaPS redakstioon § 27 lg 5). Kaitseministeerium andis 04.08.2022 kirjaga nr 12-1/22/2888 (registreeritud KOTKAS 05.08.2022 numbriga DM-120671-8) teada, et uuringuloa taotluse kohta vastuväiteid ega täiendavaid ettepanekuid.

Raudoja II uuringuruumi teenindusala piiresse ei jää Natura 2000 võrgustiku alasid ega muid kaitstavaid loodusobjekte (MaaPS § 35 lg 1 p 4 ja p 11 ning lg 2 p 2) ning muinsuskaitseobjekte (MaaPS § 35 lg 1 p 3), mistõttu MaaPS § 27 lg 3 kuni 6 nimetatud nõusoleku küsimise vajadust uuringuloa andmiseks ei olnud ja sellest tulenevat keeldumise alust ei esine.

Uuringuloa andmisest keeldutakse, kui kohaliku omavalitsuse üksus ei ole nõus uuringuloa andmisega (MaaPS § 35 lg 1 p 10). Keskkonnaamet saatis 14.07.2022 kirjaga nr DM-120671-4 teate avatud menetluse algatamisest ning uuringuloa taotluse kirjaliku arvamuse saamiseks taotletava uuringuruumi asukoha kohaliku omavalitsuse üksusele, Anija Vallavalitsusele tähtajaga kaks kuud (MaaPS § 27 lg 7).

Anija Vallavalitsus edastas 22.09.2022 meili teel (registreeritud KOTKAS 26.09.2022 nr DM-120671-12) Anija Vallavolikogu 22.09.2022 otsuse nr 64 (edaspidi **otsus nr 64**), millega antakse Raudoja II uuringuruumis geoloogilise uuringu läbiviimiseks osaline nõusolek. Otsuse nr 64 punkt 2 sätestab järgmise: *Lubada KMG OÜ-l läbi viia geoloogilisi uuringuid Raudoja liivakarjääri ja Soodla veehoidla vahelisel alal ning Raudoja liivakarjäärist ida pool kuni sealse metsateeni vastavalt esitatud plaanile.*

Keskkonnaamet edastas korralduse nr 64 KMG OÜ-le arvamuse avaldamiseks (registreeritud KOTKAS 26.09.2022 dokumendina nr DM-120671-13). KMG OÜ andis 10.10.2022 kirjaga nr 131/2022 (registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS 12.10.2022 numbriga DM-120671-14) teada, et nõustub Anija Vallavolikogu otsusega nr 64 ning esitas vastava otsuse nr 64 punktile 2 korrigeeritud taotluse 19.10.2022 (registreeritud KOTKAS 19.10.2022 nr DM-120671-16).

MaaPS 35 lg 2 p 1 sätestab, et uuringuloo andmisest võib keelduda, kui taotlejale on määratud rohkem kui üks karistus kuriteo või väärteo eest uuringu või kaevandamisjäätmete käitlemise valdkonnas ja nende andmed ei ole karistusregistrist kustutatud. Keeldumise alus on kontrollitud menetluse käigus ning KMG OÜ ei ole karistusregistrisse kantud kaevandamisjäätmete käitlemise nõuete eiramise eest (karistusregistri andmed seisuga 15.12.2022).

Eelnevale tuginedes võib väita, et MaaPS §-s 35 sätestatud uuringuloo andmise keeldumise alused puuduvad.

3.2. Uuringuloo taotluse avalikustamine, otsuse eelnõu avalikustamine ja menetlusosaliste ärakuulamine

Keskkonnaamet avaldas uuringuloo menetluse algatamise teate 14.07.2022 ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded (MaaPS § 30 lg 2) ning teavitas avatud menetluse algatamisest KMG OÜ-d ja menetlusosalisi (HMS § 40 lg 1 ja 2, § 49 lg 1) 14.07.2022 kirjaga nr DM-120671-3. Huvitatud isikul ja isikul, kelle õigusi võis kavandatav tegevus puudutada, paluti uuringuloo taotluse kohta ettepanekuid ja vastuväiteid esitada kahe nädala jooksul alates teadete avalikustamisest.

Etteantud aja jooksul andis 20.07.2022 saadetud e-kirja teel (registreeritud KOTKAS 21.07.2022 nr DM-120671-7) oma arvamuse Enefit Connect OÜ. Ettevõtte märkis, et kinnistul katastritunnusega 1401:003:0227 paikneb Elektrilevi OÜ 10kV kõrgepingeliin. Kui uuringuteks vajalike puuraukude rajamine toimub kõrgepingeliini kaitsevööndis on enne tööde alustamist vajalik kooskõlastada Elektrilevi OÜ-ga puuraukude rajamise projekt (vt ka p 3.3.).

Keskkonnaamet saatis 14.07.2022 kirjaga nr DM-120671-4 teate avatud menetluse algatamisest ning uuringuloo taotluse kirjaliku arvamuse saamiseks taotletava uuringuruumi asukoha kohaliku omavalitsuse üksusele, Anija Vallavalitsusele tähtajaga kaks kuud (MaaPS § 27 lg 7).

Keskkonnaamet küsis 11.04.2022 kirjaga nr DM-119649-3 Riigimetsa Majandamise Keskus valitsemisalas oleva katastriüksuse kasutamiseks geoloogilise uurimise tegemise eesmärgil (MaaPS § 27 lg 3).

Anija Vallavalitsuse esindaja palus 07.09.2022 saadetud e-kirja teel (registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS 12.09.2022 nr DM-120671-10) taotluse ja kavandatava tegevuse kohta täpsustavaid küsimusi.

Keskkonnaamet vastas Anija Vallavalitsuse küsimustele 22.09.2022 kirjaga nr DM-120671-11.

Anija Vallavalitsus edastas 22.09.2022 meili teel (registreeritud KOTKAS 26.09.2022 nr DM-120671-12) otsuse nr 64, millega antakse Raudoja II uuringuruumis geoloogilise uuringu läbiviimiseks osaline nõusolek.

Keskkonnaamet saatis 14.07.2022 kirjaga nr DM-120671-5 teate avatud menetluse algatamisest ning uuringuloo taotluse kohta kirjaliku arvamuse saamiseks taotletava uuringuruumi asukoha riigivara valitsejale (Keskkonnaministeerium) ja volitatud asutusele (Riigimetsa Majandamise Keskus; (MaaPS § 27 lg 3)).

Riigivaravalitseja kooskõlastas uuringuloo andmise tingimuslikult 26.08.2022 kirjaga nr 13-1/22/3269-3 (registreeritud KOTKAS 29.08.2022 numbriga DM-120671-9; vt ka p 3.3).

Keskkonnaamet küsis 14.07.2022 kirjaga nr DM-120671-6 uuringuloo taotluse kohta arvamust Kaitseministeeriumilt (14.07.2022 kehtinud MaaPS redakstioon § 27 lg 5). Kaitseministeerium andis 04.08.2022 kirjaga nr 12-1/22/2888 (registreeritud KOTKAS 05.08.2022 numbriga DM-120671-8) teada, et uuringuloo taotluse kohta vastuväiteid ega täiendavaid ettepanekuid.

Vastavalt HMS § 49 lg 1 peab loa andja andma enne haldusakti väljastamist, huvitatud isikul ja isikul, kelle õigusi võib avatud menetluse korras antav õigusakt puudutada ja lg 3 taotluse esitajale, võimaluse esitada kirjalikus, suulises või muus sobivas vormis asja kohta oma arvamus ja vastuväited.

Keskkonnaamet pani õigusakti eelnõu koos seletuskirja ja taotlusele lisatud ning menetluse käigus haldusorganile esitatud või tema poolt koostatud muude asjasse puutuvate oluliste dokumentidega avalikkusele tutvumiseks välja 19.12.2022 ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded (MaaPS § 30 lg 5). Ettepanekute ja vastuväidete esitamise tähtjaks seati 02.01.2023.

Avalikustamise käigus kirjalikke seisukohti ei laekunud.

Keskkonnaamet küsis KMG OÜ-lt, Anija Vallavalitsuselt ja asjaomastelt asutustelt 28.12.2022 kirjaga nr DM-120671-20 arvamust või vastuväiteid uuringuloo andmise otsuse eelnõule kuupäevaks 02.01.2023..

Etteantud aja jooksul palus Maa-amet 19.12.2022 saadetud kirjaga nr 9-3/22/12097-7 (registreeritud KOTKAS 19.12.2022 numbriga DM-120671-19) korrigeerida eelnõus uuringuruumi teenindusmaa pindala. Keskkonnaamet viis paranduse sisse.

KMG OÜ andis oma 22.12.2022 kirjaga nr 140/2022 (registreeritud KOTKAS 28.12.2022 numbriga DM-120671-20) teada, et eelnõu osas vastuväiteid ja parandusettepanekud puuduvad.

3.3. Kaalutlused täiendavate tingimuste seadmisel

HMS § 3 lõike 1 kohaselt võib haldusmenetluses piirata isiku põhiõigusi ja -vabadusi ning tema muid subjektiivseid õigusi ainult seaduse alusel. Haldusmenetluse üksikasjad võib haldusorgan määrata kaalutlusõiguse alusel (HMS § 5 lõige 1). Kaalutlusõigus tuleb teostada kooskõlas volituste piiride, kaalutlusõiguse eesmärgi ning õiguse üldpõhimõtetega, arvestades olulisi asjaolusid ning kaaludes põhjendatud huve (HMS § 4 lõige 2). HMS § 53 kohaselt võib haldusaktile kehtestada kõrvaltingimuse seaduses või määruses sätestatud juhul või kui kõrvaltingimusega tuleks haldusakt jätta andmata.

Vastavalt määruse nr 1 § 4 lõikele 3 kantakse uuringuloa lahtrisse „Täiendavad tingimused“ nõuded, mis seatakse maapõue kaitse ja maavara ratsionaalse kasutamise tagamiseks ning inimese tervisele, varale ja keskkonnale kaevandamisest ning kaevandamisjäätmete käitlemisest tuleneva kahjuliku mõju vähendamiseks ja vajadusel muud täiendavad nõuded. Uuringuloaga reguleeritakse vaid uuringuruumis ja uuringuruumi teenindusalal läbiviidavaid tegevusi ning nähakse ette leevendusmeetmeid otseselt uuringu teostamisest tulenevatele keskkonnamõjudele.

Riigivaravalitseja kooskõlastas uuringuloa andmise tingimuslikult 26.08.2022 kirjaga nr 13-1/22/3269-3 (registreeritud KOTKAS 29.08.2022 numbriga DM-120671-9): järgmistel tingimustel:

- 1. Uuringu läbiviijal tuleb teavitada e-posti teel Riigimetsa Majandamise Keskuse Ida-Harjumaa metsaülemat kinnisasjal välitööde läbiviimisest vähemalt 10 kalendripäeva ette.*
- 2. Kui geoloogilise uuringu raames on vaja teha raiet, tuleb sellest teatada riigimetsa majandajale, kes sõlmib geoloogilise uuringu tegijaga kasvava metsa raadamiseks töövõtulepingu või raieõiguse omandamiseks kasvava metsa raieõiguse võõrandamise lepingu.*

Riigivaravalitseja poolt esitatud tingimused kantakse uuringuloale täiendavate tingimustena.

Enefit Connect OÜ andis 20.07.2022 saadetud e-kirja teel (registreeritud KOTKAS 21.07.2022 nr DM-120671-7) teada, et kinnistul katastritunnusega 1401:003:0227 paikneb Elektrilevi OÜ 10kV kõrgepingeliin. Kui uuringuteks vajalike puuraukude rajamine toimub kõrgepingeliini kaitsevööndis on enne tööde alustamist vajalik kooskõlastada Elektrilevi OÜ-ga puuraukude rajamise projekt.

Tuginedes Enefit Connect OÜ kirjale kannab Keskkonnaamet uuringuloale järgmise täiendava tingimuse:

- 3. Juhul kui geoloogilise uuringu jaoks vajalike puuraukude või kaeveõõnte rajamine toimub uuringuruumi teenindusalal Elektrilevi OÜ-le kuuluva 1-20 kV keskpinge elektriõhuliini PILLAPALU:AEG (VID kood K1665713) või Tundmatu õhuliin (VID kood K691880) kõrgepingeliini kaitsevööndis, on vaja enne töödega alustamist koostada puuraukude/kaeveõõnte rajamise projekt ning kooskõlastada see Elektrilevi OÜ-ga.*

Toetudes Riigikohtu kohtuasjas nr 3-3-1-31-16 (p 19) toodule tuleb silmas pidada, et Keskkonnaameti poolt väljastatavatest lubadest tulenev õigus ei ole piiranguteta ja selle adressaat peab järgima ka teisi asjakohaseid õigusakte. See tähendab, et loa omajal on kohustus järgida seadustes (looduskaitseseadus, veeseadus jm) kehtestatud asjakohaseid nõudeid ka ilma nende uuringuloa täiendavateks tingimusteks lisamiseta.

Üldised uuringuloaga kaasnevad kohustused loa omajale on toodud Keskkonnaameti kodulehel aadressilt: <https://keskkonnaamet.ee/keskkonnakasutus-keskkonnatasu/maapou/uuringuluba>.

VAIDLUSTAMINE

Otsust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades vaide haldusakti andjale haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

(allkirjastatud digitaalselt)

Martin Nurme

juhataja

maapõuebüroo

Lisad:

1. Geoloogilise uuringu luba
2. Graafiline_lisa_Raudoja_II_uuringuruum._teenindusala_plaan.asice

Teadmiseks: Aarded Kaubandus OÜ, Anija Vallavalitsus, Elektrilevi OÜ, Kaitseministeerium, Keskkonnaministeerium, Maa-amet, Riigimetsa Majandamise Keskus

Liis Jääger 5656 4094

liis.jaager@keskkonnaamet.ee